

Oudercursus Balans en NVA 'Samen Sterk':

'Niet de problemen maar oplossingen benoemen'

De cursus 'Samen Sterk' die Balans en de NVA samen landelijk verzorgen, geeft ouders handvatten voor een succesvolle samenwerking met school. Ouders wisselen er ervaringen uit, leren van en inspireren elkaar. Een verslag van een bijeenkomst van 'Samen Sterk' in Borne. *"Hoe kunnen we invloed uitoefenen?"*

Tekst: Riëtte Duynstee

H

et is een goede opkomst. Zo'n vijftien ouders zijn bijeen op basisschool De Zeppelin in Borne. Deel 1 van de cursus 'Samen Sterk' wordt er gegeven, ontwikkeld door Ouderplatform Gooi en Omstreken. Deze is gebaseerd op de methode Handlingsgericht

Werken (HGW), waarbij altijd de vraag centraal staat: *Wat heeft het kind nodig om te leren?*

De cursus wordt tot en met volgend schooljaar aangeboden in heel Nederland door Balans en de NVA (de Nederlandse Vereniging voor Autisme). Uiteenlopende redenen spelen een rol om aan 'Samen Sterk' deel te nemen. "Omdat scholen van alles over mijn kind bespreken waar wij als ouder buiten worden gehouden", zegt Lia. Haar zoon zit op een school voor speciaal onderwijs, maar vanwege bezuinigingen gaat het daar niet goed. Ze wil hem nu weer in het regulier onderwijs geplaatst krijgen. Chantal worstelt met een soortgelijk probleem. Met veel pijn en moeite is het haar gelukt om haar dochter met een proefplaatsing op het regulier onderwijs te krijgen. Morgen heeft ze een evaluatiegesprek.

"Voor mij komt deze cursus dus precies op het goede moment", zegt ze.

Eino en Gea zijn gekomen vanwege hun tienjarige dochter met Asperger. "Ze heeft soms een korte persoonlijke uitleg nodig", zegt Eino. "Daar heeft de leerkracht niet altijd de tijd voor. Ook de overdracht van klas naar klas gaat elk jaar weer bijzonder stroef. Hoe kunnen we daar invloed op uitoefenen?"

Ouderpositie centraal

Cursusleider Otger Meuwissen - hij wordt bijgestaan door orthopedagoog Carla van Looveren - neemt het woord. "De principes van HGW die we vanavond behandelen, zijn voor iederéén zinvol. De leerkrachten op school gebruiken ze ook. Maar tijdens deze cursus staat jullie positie centraal. 'Samen Sterk' is bedoeld voor ouders die als gelijkwaardige partners het oudergesprek op school willen aangaan."

"Dat is het nu juist", zegt Chantal. "Bij ons, ouders, spelen zóveel emoties! Pijn, verdriet, onzekerheid. Dat maakt het heel lastig om je tijdens zo'n gesprek gelijkwaardig aan leerkrachten te voelen."

“Een grote steun”

Het tweede deel van de cursus ‘Samen Sterk’ gaat over de inhoud van een gesprek: over aannames en beeldvorming. Je verwacht dat een vuist stevig dichtgeklemd zit, terwijl hij misschien wel heel gemakkelijk te openen is. Cursist Chantal: “We moesten tijdens de tweede avond een tekening namaken op basis van mondelinge instructies. Het

resultaat vergeleken we met het origineel. Dan blijkt hoe moeilijk het is om de juiste vragen te stellen en elkaars woorden te interpreteren. Ik vond de totale cursus erg leerzaam, óók omdat ik in contact kwam met gelijkgestemden. Allemaal ouders met dezelfde problemen. Ik heb dat als een grote steun ervaren.”

“Begrijpelijk”, vindt Otger. “Reden temeer om deze cursus te volgen...”

Doelen

De tien principes van het HGW verschijnen op een beeldscherm. Met deze principes is het volgens de cursusleiders gemakkelijker om medewerking van school én jeugdzorg te krijgen. Een voorbeeld: *Elk gesprek heeft duidelijke doelen*. Van Looveren zegt met overtuigingskracht: “Als je zonder doel het gesprek ingaat, kom je er zonder resultaten weer uit. Dus formuleer vooraf voor jezelf wat je wilt bereiken en zet het puntsgewijs op papier. Bij elk gesprek geldt bovendien dat de nadruk moet liggen op oplossingen, niet op problemen. Je praat elkaar in de put als je steeds opnieuw de problemen benoemt. Het leidt niet tot constructieve samenwerking.”

Het kind erbij

Een belangrijk principe is: kinderen betrekken bij de samenwerking tussen ouders en school. “Lastig als het om kleuters gaat”, zegt Chantal. “Maar de investering betaalt zich jaren later terug als ze gaan puberen”, antwoordt Otger. “Omdat ze van jongs af aan gewend zijn te praten, bespreken ze met jou wat ze meemaken in de klas en na school. Dan wéét je tenminste in welke zeven sloten ze lopen.” Chantal lacht. “Dan kun je ze redden voordat ze verzuipen!” Bij HGW is het uitgangspunt voor de oplossing van een probleem altijd positief. Otger: “Gun kinderen hun succeservaringen en leg daar de nadruk op. Want niets is zo frustrerend als keer op keer falen. Leer ze bovendien dat ze niet overall even goed in kunnen zijn.”

Passend onderwijs

Ook een principe van HGW is: *de onderwijs- en begeleidingsroute van school biedt houvast*.

“Ouders weten vaak niet hoe het beleid van scholen is rondom problemen met kinderen”, zegt Otger. “Dus informeer daar naar. Voor passend onderwijs maken scholen zelf beleid, daarover moeten ze ouders informeren. Helaas gebeurt dat te weinig. Jammer, maar het biedt ook kansen. Want je kunt ze helpen met positieve belangstelling. Meedenken en invloed uitoefenen. Er zijn veel meer contactmomenten dan je voor mogelijk houdt.”

Rollenspelen

De avond eindigt met rollenspelen in groepjes. Naar aanleiding van een casus speelt de een de rol van de leerkracht, de ander de rol van ouder, en een derde persoon observeert of beide partijen de tien principes van HGW hanteren. “Ik voel direct irritatie”, zegt een moeder die een jonge, onervaren leerkracht moet spelen. “De ouder tegenover mij is erg dwingend. Ik verlies de regie over het gesprek.” “Jullie rollen zo goed mogelijk uitdragen is een kwestie van consequent oefenen”, vertelt Otger. “Word je overmand door emoties, dan kun je die rol niet waarmaken. Goede gesprekstechnieken helpen daar vat op te houden.” Een andere ouder lukt het juist goed om de theorie in praktijk te brengen. “Teruggrijpen op mijn doelen die ik vooraf op papier schreef. Dat geeft houvast.” •

De eerstvolgende cursus Samen Sterk wordt gehouden in Assen. Zie pag. 59 voor meer informatie.